

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(1)
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
คำนำ	๙
กิตติกรรมประกาศ	๑๒
สารบัญ	๑๓
สารบัญตาราง	๑๔
สารบัญภาพ	๑๕
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ขอบเขตการวิจัย	1-2
1.4 ระยะเวลาการทำงานวิจัย	1-2
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ กลุ่มเป้าหมายที่จะผลวิจัยไปใช้	1-2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
2.1 สถานการณ์การผลิตและการค้าไม้ผล	2-1
2.1.1 ลำไย	2-3
2.1.2 ทุเรียน	2-9
2.1.3 มังคุด	2-15
2.1.4 มะม่วง	2-19
2.1.5 ส้มเชียวนาน	2-25
2.2 การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี	2-31
2.2.1 ข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA)	2-31
2.2.2 การทำ FTA ของไทย	2-31
1) สถานการณ์การทำ FTA ของไทยในระยะเริ่มแรก	2-31
2) การทำ FTA ของไทยในปัจจุบัน	2-32
3) สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่เจรจา FTA	2-33

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.2.3 สาระสำคัญของ FTA ที่ไทยดำเนินการกับประเทศต่าง ๆ	2-34
1) ไทย - ออสเตรเลีย	2-35
2) ไทย - นิวซีแลนด์	2-36
3) อาเซียน - จีน	2-37
4) ไทย - อินเดีย	2-39
5) ไทย - ญี่ปุ่น	2-41
2.2.4 ผลกระทบของ FTA	2-43
2.2.5 การเตรียมความพร้อมของภาครัฐและภาคเอกชน	2-44
2.3 อุปสรรคการค้าที่ไม่ได้อยู่ในรูปิกัดศุลกากร (Non Tariff Barriers - NTB)	2-45
2.4 การเตรียมความพร้อมของภาครัฐของไทย	2-48
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2-52
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	
3.1 ครอบแนวคิดการวิจัย	3-1
3.2 วิธีการดำเนินการวิจัย	3-1
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 การศึกษาข้อได้เปรียบเสียเปรียบของกลุ่มสินค้าผลไม้ของแต่ละสัญญา	4-1
1) ไทย - ออสเตรเลีย	4-1
2) ไทย - นิวซีแลนด์	4-3
3) ไทย - จีน	4-4
4) ไทย - อินเดีย	4-7
4.2 การศึกษาข้อได้เปรียบเสียเปรียบของกลุ่มสินค้าผลไม้จากข้อตกลงเขตการค้าเสรีในภาพรวม	4-8
4.3 การศึกษาสถานการณ์การผลิตสินค้าผลไม้ของไทย	4-10
4.3.1 สถานการณ์การผลิตผลไม้แต่ละชนิด	4-10
4.3.2 ความรู้และความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับ FTA	4-14
4.4 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการแข่งขันของสินค้าผลไม้ของไทย	4-25
4.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ	4-25
4.4.2 SWOT & TOWS Matrix	4-26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.5 ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมของภาคไม้ผลของไทยเพื่อรองรับข้อตกลง เขตการค้าเสรี	4-36
4.5.1 แนวทางการเตรียมความพร้อมของภาคการผลิต	4-36
4.5.2 การเตรียมความพร้อมของภาคธุรกิจ	4-40
4.5.3 การเตรียมความพร้อมของภาคคุณภาพรวมและรูปแบบ	4-42
4.5.4 แนวทางการเตรียมความพร้อมของภาครัฐ	4-44
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	
5.1 ข้อได้เปรียบเสียเปรียบกลุ่มสินค้าไม้ผลแต่ละสัญญา	5-1
5.2 ข้อได้เปรียบเสียเปรียบของกลุ่มสินค้าผลไม้จากข้อตกลงเขตการค้าเสรีใน ภาพรวม	5-2
5.3 สถานการณ์การผลิตสินค้าผลไม้ของไทย	5-3
5.4 ความเป็นไปได้ของการแข่งขันของสินค้าผลไม้ของไทย	5-5
5.5 ข้อเสนอแนะในการปรับตัวของภาคไม้ผลของไทยเพื่อรองรับข้อตกลงเขตการค้า เสรี	5-6
เอกสารอ้างอิง	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1-4	ก-1
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1-4	ข-1
ภาคผนวก ค การสัมมนาแบบเจาะกลุ่ม	
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาแบบเจาะกลุ่ม	ง-1
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์เกษตรกร	จ-1
ภาคผนวก ฉ กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขันของประเทศไทย	ฉ-1

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1-1 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และมูลค่าผลผลิตไม่ผลที่สำคัญ ปี 2547-2550	2-2
2.1.1-1 เนื้อที่ ผลผลิต ราคาและมูลค่าของผลผลิตลำไยที่เกษตรกรขายได้ ปี 2541-2550	2-5
2.1.1-2 สถานการณ์การค้าลำไย ปี 2547-2550	2-6
2.1.2-1 เนื้อที่ ผลผลิต ราคาและมูลค่าของผลผลิตทุเรียนที่เกษตรกรขายได้ ปี 2541-2550	2-11
2.1.2-2 สถานการณ์การค้าทุเรียน ปี 2547-2550	2-12
2.1.3-1 เนื้อที่ ผลผลิต ราคาและมูลค่าของผลผลิตมังคุดที่เกษตรกรขายได้ ปี 2541-2550	2-17
2.1.3-2 สถานการณ์การค้ามังคุด ปี 2547-2550	2-17
2.1.4-1 เนื้อที่ ผลผลิต ราคาและมูลค่าของผลผลิตมะม่วงที่เกษตรกรขายได้ ปี 2541-2550	2-21
2.1.4-2 สถานการณ์การค้ามะม่วง ปี 2547-2550	2-22
2.1.5-1 เนื้อที่ ผลผลิต ราคาและมูลค่าของผลผลิตส้มเขียวหวานที่เกษตรกรขายได้ ปี 2541-2550	2-27
2.1.5-2 สถานการณ์การค้าส้มเขียวหวาน ปี 2547-2550	2-28
2.2-1 การค้าระหว่างไทยกับประเทศคู่เจรจา FTA ปี 2550 (ม.ค.-พ.ย.)	2-33
2.4-1 ผลการดำเนินงานโครงการที่ให้ความช่วยเหลือ	2-53
2.4-2 ผลการดำเนินงานโครงการที่ส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความช่วยเหลือ	2-53
3.2-1 การดำเนินกิจกรรมการสัมมนาแบบมีส่วนร่วม	3-3
3.2-2 การสัมมนาแบบมีส่วนร่วม 4 ภาค	3-4
3.2-3 กิจกรรมการสัมมนาแบบเฉพาะกลุ่ม	3-5
4.1-1 มูลค่าการค้าผลไม้และผลิตภัณฑ์ไทยกับอสเตรเลีย	4-1
4.1-2 มูลค่าการนำเข้าสินค้าไทยจากอสเตรเลีย	4-2
4.1-3 มูลค่าการส่งออกสินค้าไทยไปอสเตรเลีย	4-3
4.1-4 ดุลการค้าผลไม้ไทย-นิวซีแลนด์ เปรียบเทียบก่อนและหลัง FTA	4-4
4.1-5 การนำเข้าผลไม้ไทยจากนิวซีแลนด์ เปรียบเทียบก่อนและหลัง FTA	4-4
4.1-6 การค้าผลไม้ไทย-จีน	4-5
4.1-7 ดุลการค้าผลไม้ไทย-จีน (เดือนตุลาคม 2546 – กรกฎาคม 2550)	4-5
4.1-8 สินค้าส่งออกสำคัญจากไทยไปจีน: ตอนที่ 08 (ผลไม้)	4-6
4.1-9 สินค้านำเข้าสำคัญของไทยจากจีน: ตอนที่ 08 (ผลไม้)	4-6

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.1-10	ดุลการค้าผลไม้ระหว่างไทย-อินเดียในช่วงเดือนกันยายน 2547 - เดือน กรกฎาคม 2550	4-7
4.1-11	ดุลการค้าผลไม้ไทยอินเดีย เปรียบเทียบก่อนและหลัง FTA	4-7
4.2-1	เปรียบเทียบดุลการค้าผลไม้และผลิตภัณฑ์ของไทยกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ	4-8
4.2-2	เปรียบเทียบมูลค่าการผลไม้และผลิตภัณฑ์ปี 2549-2550	4-9
4.2-3	เปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของไทย ปี 2549 กับปี 2550	4-9
4.2-4	เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าผลไม้และผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของไทย ปี 2549 กับปี 2550	4-10
4.3-1	ความรู้ของเกษตรกรเรื่องข้อตกลงเขตการค้าเสรี	4-16
4.3-2	ความรู้ของเกษตรกรเรื่องประเทศไทยทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี	4-16
4.3-3	ความคิดเห็นของเกษตรกรเรื่องการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่มีผลต่อการ ผลิตและการค้าไม้ผลของไทย	4-17
4.3-4	การเปลี่ยนแปลงชนิดไม้ผลที่ปลูก	4-18
4.3-5	การเปรียบเทียบพื้นที่เพาะปลูกไม้ผลของเกษตรกร ระหว่างปี พ.ศ.2546 และ 2549	4-18
4.3-6	ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปริมาณผลไม้ในตลาด	4-19
4.3-7	ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับราคากลางไม้ในปัจจุบัน	4-20
4.3-8	แนวทางการแก้ปัญหาของเกษตรกร กรณีรายได้จากการขายผลผลิตได้น้อยลง	4-21
4.3-9	แนวทางการลดต้นทุนการผลิตไม้ผลเพื่อแก้ไขปัญหารายได้จากการ ขายผลผลิตลดลง	4-22
4.3-10	การเพิ่มคุณภาพผลผลิตเพื่อแก้ไขปัญหารายได้จากการขายผลผลิตได้ น้อยลง	4-23
4.3-11	ชนิดพืชที่เกษตรกรเลือกปลูกทดแทนไม้ผลที่ปลูกอยู่เดิมเพื่อแก้ไขปัญหา รายได้จากการขายผลผลิตได้น้อยลง	4-24
4.3-12	ความต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับ ผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี	4-25
4.4.1-1	ระดับความสามารถ กลุ่มสินค้าเกษตร และค่าดัชนี RCA	4-26

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1.1-1 เนื้อที่เพาะปลูกลำไย ปี 2549	2-4
2.1.1-2 ปริมาณและมูลค่าส่งออกลำไยสดของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-7
2.1.1-3 ปริมาณและมูลค่าส่งออกลำไยอบแห้งของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-7
2.1.1-4 ปริมาณและมูลค่าส่งออกลำไยกระป่องของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-8
2.1.1-5 ปริมาณและมูลค่าส่งออกลำไยแห่แข็งของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-8
2.1.2-1 เนื้อที่เพาะปลูกทุเรียน ปี 2549	2-10
2.1.2-2 ปริมาณและมูลค่าส่งออกทุเรียนสดของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-13
2.1.2-3 ปริมาณและมูลค่าส่งออกทุเรียนแห่แข็งของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-13
2.1.2-4 ปริมาณและมูลค่าส่งออกทุเรียนกวนของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-14
2.1.2-5 ปริมาณและมูลค่าส่งออกทุเรียนอบแห้งของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-14
2.1.3-1 เนื้อที่เพาะปลูกมังคุด ปี 2549	2-16
2.1.3-2 ปริมาณและมูลค่าส่งออกมังคุดสดของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-18
2.1.3-3 ปริมาณและมูลค่าส่งออกมังคุดแห่แข็งของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-19
2.1.4-1 เนื้อที่เพาะปลูกมะม่วง ปี 2549	2-20
2.1.4-2 ปริมาณและมูลค่าส่งออกมะม่วงสดของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-23
2.1.4-3 ปริมาณและมูลค่าส่งออกมะม่วงกระป่องของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-23
2.1.4-4 ปริมาณและมูลค่าส่งออกมะม่วงอบแห้งของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-24
2.1.4-5 ปริมาณและมูลค่าส่งออกมะม่วงอบแห้งของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-24
2.1.5-1 เนื้อที่เพาะปลูกส้มเขียวหวาน ปี 2549	2-26
2.1.5-2 ปริมาณและมูลค่าส่งออกส้มเขียวหวานสดของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-29
2.1.5-3 ปริมาณและมูลค่าส่งออกน้ำส้มแข็งของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-29
2.1.5-4 ปริมาณและมูลค่าส่งออกน้ำส้มอื่นๆ ของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-30
2.1.5-5 ปริมาณและมูลค่าส่งออกน้ำผลไม้จำพวกส้มของประเทศไทย ปี 2547-2550	2-30
2.2-1 ปริมาณการนำเข้าและส่งออกระหว่างไทยกับประเทศคู่เจรจา FTA	2-34
2.2-2 สัดส่วนการส่งออกระหว่างไทยกับประเทศคู่เจรจา FTA	2-34
3.1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย	3-1

บทที่ 1

บทนำ